

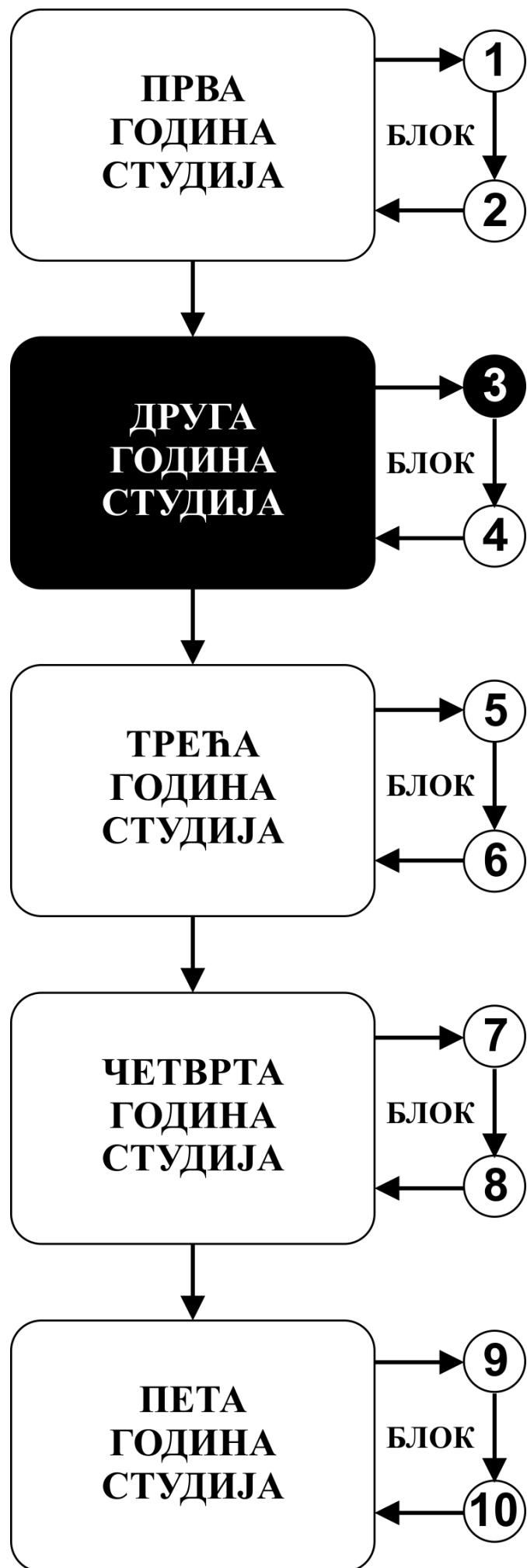
ОСНОВИ БИОХЕМИЈЕ ЧОВЕКА

**ИНТЕГРИСАНЕ АКАДЕМСКЕ
СТУДИЈЕ ФАРМАЦИЈЕ**

ДРУГА ГОДИНА СТУДИЈА

школска 2020/2021.

Предмет:

ОСНОВИ БИОХЕМИЈЕ ЧОВЕКА

Предмет се вреднује са 5 ЕСПБ. Недељно има 4 часа активне наставе (2 часа предавања и 2 часа рада у малој групи).

НАСТАВНИЦИ И САРАДНИЦИ:

РБ	Име и презиме	Email адреса	званије
1.	Марија Анђелковић	marijabcd@gmail.com	Доцент
2.	Марина Митровић	mitrovicmarina34@gmail.com	Редовни професор
3.	Иванка Зелен	ivankayelen@gmail.com	Ванредни професор
4.	Ивана Николић	angelkg2009@gmail.com	Доцент
5.	Маријана Стanoјевић Пирковић	marijanas14@gmail.com	Доцент
6.	Милан Зарић	zaricmilan@gmail.com	Доцент
7.	Петар Чановић	petar.c89@gmail.com	Доцент

СТРУКТУРА ПРЕДМЕТА:

Модул	Назив модула	Недеља	Предавања	Рад у малој групи	Наставник-руководилац модула
1	Ензимологија. Енергетски метаболизам 1.	6	2	2	Доц. Др Марија Анђелковић
2	Енергетски метаболизам 2 – липиди, нуклеинске киселине и протеини.	5	2	2	Проф. др Марина Митровић
3	Биохемија хормона, органа, ткива, интегративни метаболизам и механизам дејства лекова	4	2	2	Проф. Др Иванка Зелен
					$\Sigma 30+30=60$

ОЦЕЊИВАЊЕ:

Студент савладава предмет по модулима. Оцена је еквивалентна броју стечених поена (види табеле). Поени се стичу на два начина:

АКТИВНОСТ У ТОКУ НАСТАВЕ: На овај начин студент може да стекне до 30 поена и то тако што на посебном делу вежбе одговара на два испитна питања из те недеље наставе и у складу са показаним знањем добија 0-2 поена.

ЗАВРШНИ ТЕСТОВИ ПО МОДУЛИМА: На овај начин студент може да стекне до 70 поена а према приложеној табели.

МОДУЛ	МАКСИМАЛНО ПОЕНА		
	активност у току наставе	завршни тест	Σ
1 Ензимологија. Енергетски метаболизам 1 – РОС и угљени хидрати.	12	25	37
2 Енергетски метаболизам 2 – липиди, нуклеинске киселине и протеини.	10	24	34
3 Биохемија хормона, органа, ткива и интегративни метаболизам.	8	21	29
Σ	30	70	100

Завршна оцена се формира на следећи начин:

Да би студент положио предмет мора да стекне минимум 51 поен и да положи све модуле.
Да би положио модул студент мора да:

1. стекне више од 50% поена на том модулу.
2. стекне више од 50% поена предвиђених за активност у настави у сваком модулу.
3. положи модулски тест, односно да има више од 50% тачних одговора.

број освојених поена	оценка
0 - 50	5
51 - 60	6
61 - 70	7
71 - 80	8
81 - 90	9
91 - 100	10

ТЕСТОВИ ПО МОДУЛИМА

МОДУЛ 1.

**ЗАВРШНИ ТЕСТ
0-25 ПОЕНА**

ОЦЕЊИВАЊЕ ЗАВРШНОГ ТЕСТА

Тест има 25 питања
Свако питање вреди 1 поен

МОДУЛ 2.

**ЗАВРШНИ ТЕСТ
0-24 ПОЕНА**

ОЦЕЊИВАЊЕ ЗАВРШНОГ ТЕСТА

Тест има 24 питања
Свако питање вреди 1 поен

МОДУЛ 3.

**ЗАВРШНИ ТЕСТ
0-21 ПОЕН**

ОЦЕЊИВАЊЕ ЗАВРШНОГ ТЕСТА

Тест има 21 питања
Свако питање вреди 1 поен

ЛИТЕРАТУРА:

назив уџбеника	аутори	издавач	библиотека
Hand-out-и 2018/2019.	Катедра биохемије ФМН Крагујевац	Интернет страница Факултета медицинских наука у Крагујевцу, Крагујевац, 2018/2019. www.medf.kg.ac.rs	Интернет страница Факултета медицинских наука у Крагујевцу www.medf.kg.ac.rs
Биохемија. Медицински факултет у Нишу, Ниш, 2003.	Кораћевић Д, Ђелаковић Г, Ђорђевић В, Николић Ј, Павловић Д, Коцић Г.	Савремена администрација, Београд, 2003.	има
Маркове основе медицинске биохемије – клинички приступ	M. Lieberman, A.D. Marks, C. Marks	<i>data status</i> , Beograd, Београд, 2008. www.datastatus.rs	нема
Основи медицинске биохемије за студенте стоматологије. Стоматолошки факултет у Београду, Београд, 2002.	Тодоровић Т. и сар.	Стоматолошки факултет у Београду, Београд, 2002.	има

Сва предавања налазе се на сајту Факултета медицинских наука: www.medf.kg.ac.rs

ПРОГРАМ:

ПРВИ МОДУЛ: ЕНЗИМОЛОГИЈА. ЕНЕРГЕТСКИ МЕТАБОЛИЗАМ 1 – РОС И УГЉЕНИ ХИДРАТИ

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 1 (ПРВА НЕДЕЉА):

УВОД У БИОХЕМИЈУ. ЕНЗИМОЛОГИЈА

предавања 2 часа	вежбе 2 часа
Увод у биохемију: Уводно предавање, увод у биохемију, биохемијска организација ћелија и субћелијских органела. Вода и типови веза, водонична веза, појам хидрофилности и хидрофобности. Ензимологија: Хемијска природа ензима, општи принципи деловања ензима, кинетика ензимске активности.	Увод у биохемију: Уводно предавање, увод у биохемију, биохемијска организација ћелија и субћелијских органела. Вода и типови веза, водонична веза, појам хидрофилности и хидрофобности. Ензимологија: Хемијска природа ензима, општи принципи деловања ензима, кинетика ензимске активности.
НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 2 (ДРУГА НЕДЕЉА):	НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 3 (ТРЕЋА НЕДЕЉА):

РЕГУЛАЦИЈА ЕНЗИМСКЕ АКТИВНОСТИ. КЛИНИЧКА ЕНЗИМОЛОГИЈА

предавања 2 часа	вежбе 2 часа
Ензимологија. Регулација ензимске активности, механизми активације и инхибиције. Алостерни ензими, клинички значајни ензими, номенклатура и класификација ензима.	Ензимологија. Регулација ензимске активности, механизми активације и инхибиције. Алостерни ензими, клинички значајни ензими, номенклатура и класификација ензима.

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 3 (ТРЕЋА НЕДЕЉА):

ВИТАМИНИ И КОЕНЗИМИ

предавања 2 часа	вежбе 2 часа
Ензимологија: Биохемија витамина, хидросолубилни и липосолубилни витамини, кофактори ензима, косупстрати, простетичне групе.	Ензимологија: Биохемија витамина, хидросолубилни и липосолубилни витамини, кофактори ензима, косупстрати, простетичне групе.

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 4 (ЧЕТВРТА НЕДЕЉА):

ГЛИКОЛИЗА, ХМП ПУТ И ПДХ КОМПЛЕКС.

предавања 2 часа	вежбе 2 часа
Гликолиза. ХМП пут и ПДХ комплекс. Варење и апсорпција угљених хидрата. Гликолиза и хексозо-монофосфатни пут. Оксидативна декарбоксилација пирувата.	Гликолиза. ХМП пут и ПДХ комплекс. Варење и апсорпција угљених хидрата. Гликолиза и хексозо-монофосфатни пут. Оксидативна декарбоксилација пирувата.

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 5 (ПЕТА НЕДЕЉА):

КРЕБСОВ ЦИКЛУС И ОКСИДАТИВНА ФОСФОРИЛАЦИЈА

предавања 2 часа	вежбе 2 часа
Кребсов циклус. Оксидативна фосфорилација. Метаболизам, анаболички и катаболички процеси. Извори и судбина ацетил-СоА и Кребсов циклус. Оксидо-редукциони процеси, једињења богата енергијом, респираторни ланац.	Кребсов циклус. Оксидативна фосфорилација. Метаболизам, анаболички и катаболички процеси. Извори и судбина ацетил-СоА и Кребсов циклус. Оксидо-редукциони процеси, једињења богата енергијом, респираторни ланац.

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 6 (ШЕСТА НЕДЕЉА):

ГЛИКОГЕН И ГЛУКОНЕОГЕНЕЗА

предавања 2 часа

Метаболизам угљених хидрата:

Метаболизам гликогена – гликогенолиза и гликогенеза. Глуконеогенеза.

вежбе 2 часа

Метаболизам угљених хидрата:

Метаболизам гликогена – гликогенолиза и гликогенеза. Глуконеогенеза.

ДРУГИ МОДУЛ: ЕНЕРГЕТСКИ МЕТАБОЛИЗАМ 2 – ЛИПИДИ. ЕНЕРГЕТСКИ МЕТАБОЛИЗАМ 3 – НУКЛЕИНСКЕ КИСЕЛИНЕ И ПРОТЕИНИ

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 7 (СЕДМА НЕДЕЉА):

РОС И АНТИОКСИДАТИВНА ЗАШТИТА

предавања 2 часа

РОС и антиоксидативна заштита.

Механизам настанка реактивних врста кисеоника. Оштећење биомакромолекула посредовано деловањем РОС. Антиоксиданти и антиоксидативна заштита.

вежбе 2 часа

РОС и антиоксидативна заштита.

Механизам настанка реактивних врста кисеоника. Оштећење биомакромолекула посредовано деловањем РОС. Антиоксиданти и антиоксидативна заштита.

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 8 (ОСМА НЕДЕЉА):

МЕТАБОЛИЗАМ ЛИПИДА

предавања 2 часа

Метаболизам липида. Варење и апсорпција липида. β -оксидација масних киселина и кетонска тела. Оксидација масних киселина са непарним бројем угљеникових атома. Оксидација масних киселина са незасићеним везама. ω -оксидација. α -оксидација. Синтеза масних киселина и триацилглицерола.

вежбе 2 часа

Метаболизам липида. Варење и апсорпција липида. β -оксидација масних киселина и кетонска тела. Оксидација масних киселина са непарним бројем угљеникових атома. Оксидација масних киселина са незасићеним везама. ω -оксидација. α -оксидација. Синтеза масних киселина и триацилглицерола.

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 9 (ДЕВЕТА НЕДЕЉА):

ХОЛЕСТЕРОЛ, ЖУЧНЕ КИСЕЛИНЕ И ЛИПОПРОТЕИНИ

предавања 2 часа

Холестерол, жучне киселине и липопротеини:

Синтеза холестерола, жучних киселина и сложених фосфолипида. Транспорт липида – липопротеини крвне плазме.

вежбе 2 часа

Холестерол, жучне киселине и липопротеини: Синтеза холе-стерола, жучних киселина и сложених фосфо-липиди. Транспорт липида – липопротеини крвне плазме.

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 10 (ДЕСЕТА НЕДЕЉА):

НУКЛЕИНСКЕ КИСЕЛИНЕ

предавања 2 часа

Нуклеинске киселине: Катаболизам и анаболизам нуклеотида и нуклеинских киселина, метаболизам турнира и пириимида.

вежбе 2 часа

Нуклеинске киселине: Катаболизам и анаболизам нуклеотида и нуклеинских киселина, метаболизам турнира и пириимида.

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 11 (ЈЕДАНАЕСТА НЕДЕЉА):

АМИНО КИСЕЛИНЕ И ПРОТЕИНИ, СИНТЕЗА ПРОТЕИНА

предавања 2 часа

Амино киселине и протеини, синтеза протеина: Варење и апсорпција протеина. Катаболизам амино-киселина (трансаминација, оксидативна дезаминација, метаболизам амонијака). Синтеза уреа, синтеза глутамина. Непротеинска азотна једињења. Синтеза протеина, регулација синтезе протеина.

вежбе 2 часа

Амино киселине и протеини, синтеза

протеина: Варење и апсорпција протеина.

Катаболизам амино-киселина (трансаминација, оксидативна дезаминација, метаболизам амонијака). Синтеза уреа, синтеза глутамина. Непротеинска азотна једињења. Синтеза протеина, регулација синтезе протеина.

ТРЕЋИ МОДУЛ: БИОХЕМИЈА ХОРМОНА, ОРГАНА, ТКИВА И ИНТЕГРАТИВНИ МЕТАБОЛИЗАМ И МЕХАНИЗАМ ДЕЈСТВА ЛЕКОВА

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 12 (ДВАНАЕСТА НЕДЕЉА):

БИОХЕМИЈА ХОРМОНА

предавања 2 часа

Биохемија хормона; хемијска грађа, синтеза, транспорт, механизам деловања.

вежбе 2 часа

Биохемија хормона; хемијска грађа, синтеза, транспорт, механизам деловања.

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 13 (ТРИНАЕСТА НЕДЕЉА):

МЕТАБОЛИЗАМ ВОДЕ И БИОЕЛЕМЕНАТА; ТКИВА

предавања 2 часа

Метаболизам воде и биоелемената. Метаболизам воде и биоелемената, неорганских материја - минерала. Ткива. Јетра.

вежбе 2 часа

Метаболизам воде и биоелемената.

Метаболизам воде и биоелемената, неорганских материја - минерала. Ткива. Јетра.

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 14 (ЧЕТРНАЕСТА НЕДЕЉА НАСТАВЕ):

ИНТЕГРАТИВНИ МЕТАБОЛИЗАМ

предавања 2 часа

Интегративни метаболизам: Повезаност метаболизма угљених хидрата, липида и аминокиселина.

вежбе 2 часа

Интегративни метаболизам: Повезаност

метаболизма угљених хидрата, липида и аминокиселина.

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 15 (ПЕТНАЕСТА НЕДЕЉА):

МЕХАНИЗАМ ДЕЈСТВА ЛЕКОВА

предавања 2 часа

Механизам дејства лекова. Компетитивни инхибитори регулаторних ензима метаболичких путева: респ. ланца, HMG-(CoA)-редуктазе, ACE инхибитори, инхибитори ксантина оксидазе, антибиотици, антиметаболити и цитостатици.

вежбе 2 часа

Механизам дејства лекова. Компетитивни

инхибитори регулаторних ензима метаболичких путева: респ. ланца, HMG-(CoA)-редуктазе, ACE инхибитори, инхибитори ксантина оксидазе, антибиотици, антиметаболити и цитостатици.

РАСПОРЕД ПРЕДАВАЊА

ПОНЕДЕЉАК
ФМН ПЛАТФОРМА

15:00 – 16:30

РАСПОРЕД ВЕЖБИ

ЧЕТВРТАК

ПАТОФИЗИОЛОШКА
ВЕЖБАОНИЦА (В32)

08:00 – 09:30

V група

09:30 – 11:00

IV група

11:00 – 12:30

VI група

БИОХЕМИЈСКА
ВЕЖБАОНИЦА 2 (В9)

14:30 – 16:00

I група

16:00 – 17:30

VII група

17:30 – 19:00

II група

19:00 – 20:30

III група

[Распоред наставе и модулских тестова](#)

РАСПОРЕД НАСТАВЕ ЗА ПРЕДМЕТ БИОХЕМИЈА

недеља	тип	назив методске јединице	наставник
1	П	Увод у биохемију. Ензимологија	Проф. др Марина Митровић
	В	Увод у биохемију. Ензимологија	Проф. др Марина Митровић Доц. др Милан Зарић
2	П	Регулација ензимске активности. Клиничка ензимологија	Проф. др Марина Митровић
	В	Регулација ензимске активности. Клиничка ензимологија	Проф. др Марина Митровић Доц. др Марија Анђелковић Доц. др Петар Чановић
3	П	Витамини и коензими	Проф. др Марина Митровић
	В	Витамини и коензими	Проф. др Марина Митровић Доц. др Марија Анђелковић
4	П	Гликолиза, Хексозо-монифосфатни пут и оксидативна декарбоксилација.	Проф. др Иванка Зелен
	В	Гликолиза, Хексозо-монифосфатни пут и оксидативна декарбоксилација.	Проф. др Марина Митровић Доц. др Милан Зарић
5	П	Кребсов циклус и оксидативна фосфорилација.	Доц. др Иванка Зелен
	В	Кребсов циклус и оксидативна фосфорилација.	Проф. др Марина Митровић Доц. др Маријана Стanoјевић Пирковић
6	П	Гликоген – гликогенеза и гликогенолиза. Глуконеогенеза.	Доц. др Марија Анђелковић
	В	Гликоген – гликогенеза и гликогенолиза. Глуконеогенеза.	Проф. др Марина Митровић Доц. др Марија Анђелковић
7	П	РОС и антиоксиданти.	Проф. др Иванка Зелен
	В	РОС и антиоксиданти.	Доц. др Ивана Николић Доц. др Петар Чановић
8	П	Метаболизам масти.	Доц. др Петар Чановић

РАСПОРЕД НАСТАВЕ ЗА ПРЕДМЕТ БИОХЕМИЈА

недеља	тип	назив методске јединице	наставник
	В	Метаболизам масти.	Проф. др Иванка Зелен Асс. др Петар Чановић
9	П	Холестерол и липопротеини. Метаболизам жучи.	Доц. др Марија Анђелковић
	В	Холестерол и липопротеини. Метаболизам жучи.	Проф. др Иванка Зелен Асс. др Петар Чановић
10	П	Метаболизам нуклеинских киселина.	Доц. др Милан Зарић
	В	Метаболизам нуклеинских киселина.ж	Проф. др Иванка Зелен Доц. др Милан Зарић
11	П	Метаболизам аминокиселина и протеина. Синтеза протеина.	Доц. др Милан Зарић
	В	Метаболизам аминокиселина и протеина.Синтеза протеина.	Доц. др Ивана Николић Доц. др Милан Зарић
12	П	Биохемија хормона.	Доц. др Маријана Станојевић Пирковић
	В	Биохемија хормона.	Проф. др Иванка Зелен Доц. др Милан Зарић
13	П	Метаболизам воде и биоелемената; Ткива.	Доц. др Петар Чановић
	В	Метаболизам воде и биоелемената; Ткива.	Доц. др Маријана Станојевић Пирковић
14	П	Интегративни метаболизам.	Доц. др Маријана Станојевић Пирковић
	В	Интегративни метаболизам.	Доц. др Марија Анђелковић
15	П	Механизам дејства лекова.	Доц. др Маријана Станојевић Пирковић
	В	Механизам дејства лекова.	Доц. др Маријана Станојевић Пирковић

ОСНОВИ БИОХЕМИЈЕ ЧОВЕКА, ИАСФ Б10, недељна ротација група за вежбе за школску 2020/2021.

Вежбе се одржавају четвртком у следећим терминима и по следећем распореду:

	1.нед.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.
8.00	V	IV	VI	I	VII	II	III	V	IV	VI	I	VII	II	III	V
9.30	IV	VI	I	VII	II	III	V	IV	VI	I	VII	II	III	V	IV
11.00	VI	I	VII	II	III	V	IV	VI	I	VII	II	III	V	IV	VI
14.30	I	VII	II	III	V	IV	VI	I	VII	II	III	V	IV	VI	I
16.00	VII	II	III	V	IV	VI	I	VII	II	III	V	IV	VI	I	VII
17.30	II	III	V	IV	VI	I	VII	II	III	V	IV	VI	I	VII	II
19.00	III	V	IV	VI	I	VII	II	III	V	IV	VI	I	VII	II	III

Вежбе се одржавају на Институтима ФМН у преподневним терминима (08.00, 09.30 и 11.00) у Патофизиолошкој вежбаоници (В32), у поподневним терминима (14.30, 16.00, 17.30 и 19.00) у Биохемијској вежбаоници (В9).

Катедра Биохемије